

2. Гилфорд Дж. Три стороны интеллекта. Психология мышления. [Електронний ресурс]. - 1965. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.psychology-online.net/articles/doc-643.html> (дата звернення: 22.06.2021)
3. Пономарев Я.А. Психология творчества. "Куб" библиотека. [Електронний ресурс]. - 1976. – Режим доступу до ресурсу: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/650/psihologiy_tvorchestva.pdf (дата звернення: 22.06.2021)
4. Метод мозгового штурма: описание, на чем основан, этапы. [Електронний ресурс]. - 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://psychologist.tips/3177-metod-mozgovogo-shturma-opisanie-na-chem-osnovan-etapy.html> (дата звернення: 27.06.2021)
5. Марков С. Метод фокальных объектов: сущность, основные этапы и примеры./ Genvive. Универсум творческих людей. [Електронний ресурс]. - 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://geniusrevive.com/metod-fokalnyh-obektov/> (дата звернення: 29.06.2021)

Орлова Н.С.

*Кандидат педагогічних наук,
асистент кафедри основ виробництва та дизайну
Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка*

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАСТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛІВ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ФОРМИ ОДЯГУ

Важливою складовою роботи сучасного фахівця над проєктованою формою одягу є його вміння передбачати поведінку текстильних матеріалів, максимально розкривати їх виразні якості та здібності.

Питанням зв'язку форми одягу та властивостей матеріалів присвячені роботи вітчизняних та закордонних науковців: К. Амаден-Кроуфорд, В. Вигонова, К. Вольф, Л. Гайдук, К. Гейл, Г. Горіної, Я. Каур, Т. Козлової, Т. Ніколаєвої, Ф. Пармона, А. Черемних та інших.

Характер поведінки матеріалу залежить від безлічі чинників, які в сукупності визначають його пластику. Одні матеріали здатні зберігати задану форму костюма без додаткових технологічних прийомів, інші – створюють нестійку рухому форму, що постійно змінюється в процесі руху людини. У теорії проєктування костюма

пластика матеріалу розглядається як художньо-естетичне поняття і означає його здатність утворювати ту або іншу об'ємну форму виробу. Ця здатність визначається формоутворювальними властивостями матеріалу, які дозволяють забезпечити певну пластичну організацію форми одягу.

У зв'язку з цим особливо важливими є такі групи властивостей: геометричні (ширина, товщина); фізичні (маса); механічні (жорсткість, гнучкість, драпірування, зминальність); естетичні (фактура матеріалу) [1].

Фактура матеріалів має велике значення для визначення ступеня об'ємності одягу, його маси, щільності. Недостатня увага до властивостей фактури, невдале поєднання різних матеріалів у одному виробі часто призводить до дисгармонії форми.

Залежно від характеру поверхні матеріалів умовно розрізняють такі види фактури: гладка, зерниста, рельєфна, повстяноподібна або валяна, ворсова. Залежно від величини і кількості елементів фактури на одиницю площі, тканини мають різну за своєю виразністю поверхню [1].

Кожна фактура несе в собі ознаки певного емоційно-образного звучання. За силою дії на глядача розрізняють фактури пасивні, що мають майже однорідну нейтральну поверхню з дуже дрібними елементами, і активні, мають складну рельєфну поверхню з великими елементами. Активні фактури дуже декоративні та не потребують додаткової прикраси; пасивні ж фактури є хорошим фоном для активних або для їх обробки.

Фактури по-різному взаємодіють із формою одягу, наприклад: гладкі блискучі поверхні зорозво зменшують об'єм, додають формі м'якості; поверхні з яскраво вираженою рельєфністю (в широкий рубчик), букльовані зорозво збільшують об'ємність, важкість форми одягу; тканини з довгим ворсом додають формі одягу округлість, узагальненість; завиткові хутра (каракуль) володіють властивістю додавати формі монолітності, цілісності, скульптурної чіткості, оскільки з'єднання окремих частин форми, завдяки посиленій фактурності матеріалу, зорозво не відчутні [2].

Оптичні властивості визначаються двома показниками: блиск та прозорість.

Тактильні властивості визначаються сприйняттям текстильних матеріалів на дотик. Наприклад: сухі – хрусткі, шарудять, папероподібні (органза, тафта, льон з шовком, поплін); пружні (типу поліаміду) – створюють пишні легкі форми зі складками, що стирчать; рихлі – об'ємні, пористі, пухнасті (махрові, букльовані); маслянисті (типу креп-сатину) – володіють хорошою відбивною здатністю (завдяки сатиновому переплетенню) і драпірувальністю; струмуючі –

що ллюються, вони чудово драпіруються і стискаються в джгут; створюють текучі форми, змінні при русі фігури, але не "липнуть" до тіла [3].

Фактура – поверхня форми, що створює зовнішній вид виробів і визначає його зоровий образ. Використання в одній моделі матеріалів різних фактур дає можливість підкреслити особливості кожної поверхні. Використовуються контрастні й нюансні сполучення фактур, в яких композиція побудована на витончених переходах однієї фактури в іншу. Актуальними в моделюванні одягу є поєднання в одному виробі традиційних оздоблювань, рисунків тканин і активних насичених фактур поверхонь.

Вирішальна роль при оцінюванні споживачем естетичного вигляду текстильної дизайн-продукції належить сприйняттю кольору. Доведено, що вибір кольору забарвлення тканини залежить від фактури текстильного полотна, оскільки сприйняття кольору і форми невід’ємні одне від одного. Для посилення художньої виразності фактури тканини можна виділити проектні підходи, засновані на використанні чергування ниток із різним складом сировини, на застосуванні ниток різної товщини, на численних варіантах переплетень і чергуванні видів обробки (механічної, хімічної); при зоровому сприйнятті рисунка на тканині істотного значення набуває відповідність її фактури колірному вирішенню.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бердник Т. О. Основы художественного проектирования костюма и эскизной графики : учебн. пособие для студ. высш. и ср. спец. учеб. заведений. Ростов-на Дону : Феникс, 2007. 319 с.
2. Козлова Т. В. Костюм. Теория художественного проектирования: учебник для вузов / при участии Е. А. Заболотской (часть VI), Е. А. Рыбкиной (VIII). Москва : МГТУ им. А. Н. Косыгина, 2005. 380 с.
3. Оздоблення і художнє оформлення текстильних матеріалів у одязі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://knowledge.allbest.ru/manufacture/2c0b65635b2bd78a5c43a89421216d37_1.html